

Het grensregio project Toepassing Functioneel Groen: luchtgroen, klimaatgroen en sociaal groen is een samenwerkingsverband tussen 14 partners in Vlaanderen en Nederland om gezamenlijk te leren hoe gemeenten met het slim toepassen van groen in de openbare ruimte het leefklimaat in de steden kunnen verbeteren.

Voor dit project is 1,7 miljoen euro beschikbaar via Interreg Vlaanderen-Nederland, het Departement van Leefmilieu, Natuur en Energie de provincies Noord-Brabant en Limburg, en de eigen bijdragen van de partners.

Probleemstelling en uitdaging

Het project richt zich op de toepassing van functioneel groen als middel om het leefklimaat in de bewoonde omgeving te verbeteren. In de Grensregio Vlaanderen-Nederland is de bevolkingsdichtheid en de bedrijvigheid groot. Daarom vormen de gevolgen van de klimaatsverandering en de stijgende emissies van schadelijk stoffen in de Grensregio Vlaanderen-Nederland een groot probleem voor de leefbaarheid nu en in de toekomst. Het is dan ook belangrijk om juist in dit gebied te kijken naar duurzame oplossingen om de gevolgen van de klimaatverandering en luchtverontreiniging te ondervangen.

Wetenschappelijk onderzoek en ad-hoc praktijkkennis geven aan dat functioneel groen 10 tot 25% van de klimaatsverandering kan compenseren, terwijl het tegelijkertijd een belangrijke bijdrage tot verbetering van de luchtkwaliteit kan realiseren. In Nederland is veel (wetenschappelijke) kennis over de relatie tussen functioneel groen en luchtkwaliteit, terwijl in Vlaanderen veel wetenschappelijke en praktische kennis is over het toepassen van klimaatgroen en sociaal groen. Deze kennis wordt in dit project bij elkaar gebracht.

De Grensregio Vlaanderen-Nederland heeft een uitgesproken stedelijk karakter. Aan beide zijden van de grens is sterke belangstelling voor de toepassing van functioneel groen voor zowel klimaatadaptatie als voor luchtkwaliteitsverbetering. Onderhavig Interreg-project wil dan ook een platform vormen waarbinnen de deelnemende steden en de andere partijen van en met elkaar kunnen leren over een geïntegreerde toepassing van functioneel groen.

Projectdoelstellingen

1. Leveren van een meerwaarde als grensoverschrijdend project door wederzijdse aanvullingen van kennis opgedaan door concrete toepassingen, rekenen, meten, modelleren en wetenschappelijk onderzoek.
2. Toetsen van de innovatieve aanpak op prestaties ten aanzien van de leefkwaliteit (luchtkwaliteit, klimaateffecten en beleving).
3. In beeld brengen op welke praktische wijze functioneel groen daadwerkelijk in en rond de steden ingezet kan worden voor verbetering van het leefklimaat en op welke plekken dit bij voorkeur gedaan moet worden.
4. Voorbereiding en realisering van concrete uitvoerprojecten van de inpassing van functioneel groen in de binnenstedelijke omgeving.
5. Inzicht vergroten over hoe er in de toekomst duurzaam gebouwd kan worden met de optimale gebruikmaking van de kwaliteiten van groen.
6. Verspreiden van de opgedane kennis aan de beleidsmakers en onderzoekers in de Grensregio Vlaanderen-Nederland en daarbuiten.

Activiteiten

In het project wordt de aanwezige kennis en ervaring met betrekking tot functioneel groen van de steden samengebracht. Vervolgens wordt mede met inbreng van externe deskundigen deze kennis verder ontwikkeld en vertaald in praktische instrumenten die ook voor anderen dan de deelnemende partijen bruikbaar zijn. In het project werken wij aan drie thema's: Functioneel groen rondom wegen en industrie, functioneel groen en klimaat en functioneel groen bij gebiedsontwikkeling.

Binnen deze thema's wordt gewerkt aan:

7. **Inzicht vergroten**, uitwisselen kennis en ervaring middels workshops, inbreng externe deskundigen (waaronder VITO, Universiteiten) en metingen.
8. **Instrumenten ontwikkelen en toepassing in de praktijk**, door inbreng in ontwerp plannen en opstellen praktische handboeken.
9. **Uitvoer voorbereiden en realiseren van functioneel groen projecten**.
10. **Kennis en ervaring verspreiden**, door het beschikbaar stellen van de vervaardigde rapporten en boeken, het houden van een eindseminar voor alle geïnteresseerde partijen in de Grensregio Vlaanderen-Nederland en daarbuiten. Daarnaast zullen tijdens het project de projectpartners al actief deelnemen in de kenniskringen uit Noord Brabant, Nederlands Limburg en Vlaanderen.

Resultaten en de beschikbaarheid van de resultaten

De resultaten van het project worden vastgelegd in een projectenboek, hierin is de gebundelde en aangescherpte kennis te vinden, voorzien van praktijkvoorbeelden. Verder komt als resultaat een handboek om wegprofielen te ontwerpen en een praktische methode om kansenkaarten te maken. De resultaten van het project worden bekend gemaakt via een afsluitend symposium. Verder zijn de resultaten voor iedereen zichtbaar via de project website www.functioneelgroen.nl. De uitkomsten van het project zijn beschikbaar voor alle gemeenten en geïnteresseerde partijen in de Grensregio Vlaanderen-Nederland.

Rol van de projectpartners

Leuven wil aan de hand van het project Vaartkom haar kennis vergroten voor het toepassen van functioneel groen in de verschillende fases van masterplan, programma van eisen en het definitieve ontwerp..

Roeselare kent een jarenlange fijnstof problematiek. Zij wil hier zeer oplossingsgericht en praktisch mee om gaan. In dit project levert Roeselare goede concrete toepassingen van functioneel groen.

Roosendaal heeft grote ambities voor de nieuwe wijk Stadsoevers op het gebied van gezondheid en duurzaamheid. In dit project gaat Roosendaal functioneel groen toepassen in dit nieuwe plan.

Sittard-Geleen zet sterk in op het inpassen van klimaatadaptatie bij het ontwikkelen van nieuwe openbare gebouwen in de binnenstad

Tilburg is de projectverantwoordelijke van dit project. De klimaat en groenambities van de stad sluiten naadloos aan bij de doelstellingen van dit project.

Kenniskring Nederlands Limburg (bestaat uit de volgende projectpartners: de gemeenten Heerlen, Maastricht en Venlo) willen graag leren van de opgedane kennis in dit project en zullen een toepassing realiseren van functioneel groen. Daarnaast zal in Maastricht een modellering van een binnenstedelijke weg worden uitgevoerd.

Kenniskring Kanaalzone Roeselare-Leie (bestaat uit de volgende projectpartners: de gemeenten Oostrozebeke, Izegem, Wielsbeke, Ingelmunster) willen graag leren van de opgedane kennis in dit project en zullen op kleine schaal een toepassing realiseren van functioneel groen.

RESOC ondersteunt de deelnemende gemeenten van de regio Roeselare bij de uitvoering van dit project en het verspreiden van de nieuwe kennis naar andere geïnteresseerde gemeenten.

Provincie West-Vlaanderen heeft een rol als trekker bij de uitvoering van het gebiedsprogramma voor de kanaalzone Roeselare-Leie en zal zorgdragen voor de formulering van een afgestemd ontwikkelingsplan functioneel groen voor de regio.

Externe partners:

Er wordt gebruik gemaakt van de expertise op het gebied van modelleren van groen in lucht- en klimaat van VITO. Ook zal er contact gezocht worden met andere kennisinstellingen die de ambitie hebben om kennis over de toepassing en de te realiseren effecten van functioneel groen, verder uit te bouwen. (Universiteiten en Hogescholen). De stad Antwerpen en de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) zullen hun ervaring inbrengen in dit project als externe partner.

